

Quickscan natuurwaarden voor de locatie Veenhuizen 19 te Onstwedde (Gr.)

Quickscan natuurwaarden voor de locatie Veenhuizen 19 te Onstwedde (Gr.)

Colofon

© 2016 Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Tekst, samenstelling:

Fopma NatuurAdvies
Rietdekkersdreef 903
Apeldoorn
06 - 26 79 20 19

Wijze van citeren:

Fopma, 2016 Quickscan natuurwaarden voor de locatie Veenhuizen 19 te Onstwedde (Gr.); *Fopma NatuurAdvies Rapport 2016-119*, Apeldoorn.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Fopma NatuurAdvies is lid van het Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 ACHTERGROND	5
1.2 AANLEIDING	6
1.2.1 Soortbescherming	6
1.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	6
1.3 PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	6
2 SOORTBESCHERMING	7
2.1 FLORA- EN FAUNAWET	7
2.2 VERBODSBEPALINGEN	7
2.3 BESCHERMINGSREGIMES	7
2.4 ZORGPLICHT	7
2.4.1 Artikel 2 Flora- en faunawet	7
2.4.2 Artikel 10 Flora- en faunawet	8
2.5 WET NATUURBESCHERMING	8
2.5.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	8
2.5.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	8
2.5.3 Beschermingsregime andere soorten	8
3 LIGGING ONDERZOEKSGEBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1 LIGGING ONDERZOEKSGEBIED	9
3.2 ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1 Bronnenonderzoek	9
3.2.2 Veldbezoek	9
4 INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	10
4.1 VOGELS	10
4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	10
4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)	11
4.2 VLEERMUIZEN	13
4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	13
4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)	13
4.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	13
4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)	14
4.4 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	14
4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	14
4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)	14
4.5 VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	14
4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	14
4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)	15
4.6 VAATPLANTEN	15
4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	15
4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)	16
5 BEOORDELING FLORA- EN FAUNAWET	17
5.1 VOGELS	17
5.2 OVERIGE SOORTEN	17
6 NATUURNETWERK NEDERLAND	18
7 CONCLUSIES	19
7.1 CONCLUSIE FLORA- EN FAUNAWET	19
7.2 CONCLUSIE NATUURNETWERK NEDERLAND	20
7.3 WET NATUURBESCHERMING (WAARSCHIJNLIJK VANAF 1-1-2017)	20

8 BRONNEN

21

8.1 LITERATUUR

21

8.2 GERAADPLEEGDE WEBSITES

21

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (Artikel 8 t/m 13).

BIJLAGE 2 Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.

BIJLAGE 3 Data Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De [REDACTED] wil op het akkerbouwperceel een nieuwe kippenstal laten bouwen en de bestaande sleufsilo overkappen op de percelen behorende bij Veenhuizen 19, Onstwedde.

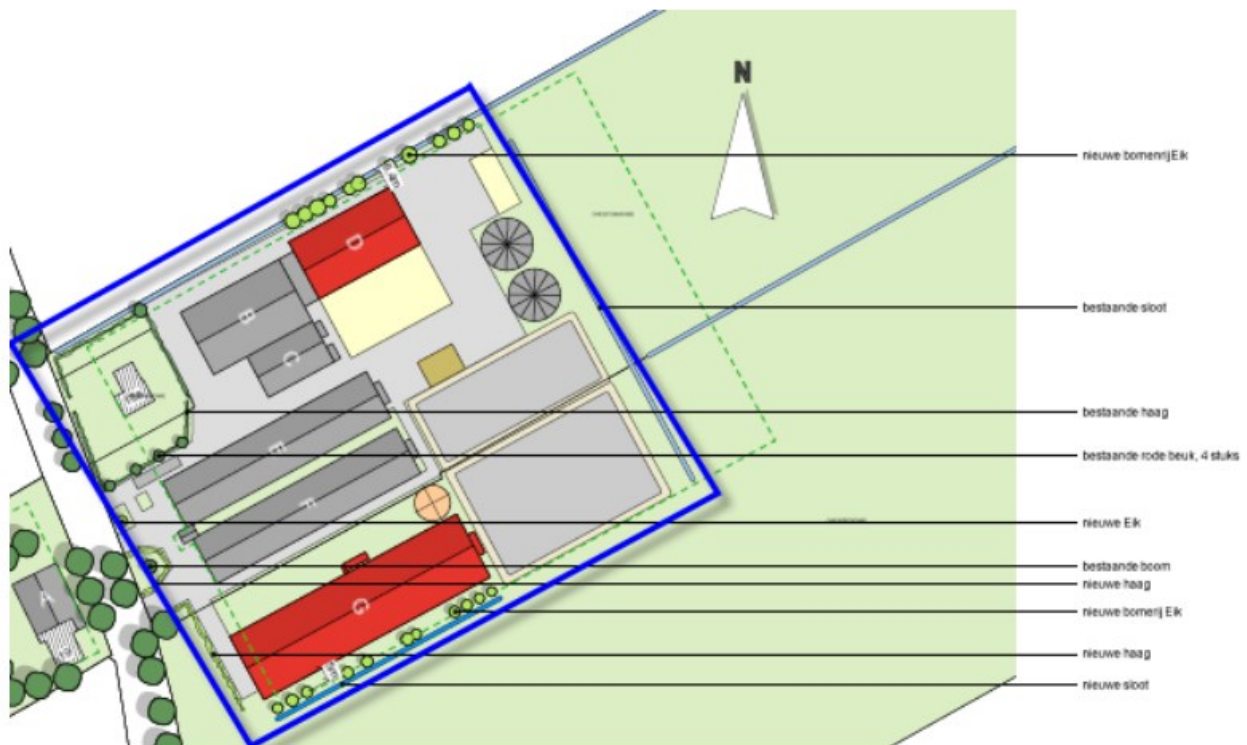
In deze quickscan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet noodzakelijk is. Tevens wordt een doorkijkje gegeven naar de wijzigingen die optreden op 1-1-2017, wanneer de nieuwe Wet Natuurbescherming in werking treedt.

Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure.

In hoofdstuk 7 staan de conclusies van de quickscan.

De te toetsen activiteiten betreffen:

- Overkapping sleufsilo.
- Bouw nieuwe kippenstal op akkerbouwperceel.
- Graven nieuwe sloot.

Figuur 1. Kaart uit landschapsplan van Agra-Matic met:
Blauwe vlak: onderzoeksgebied
Rood vlak D: plangebied 1. Overkapping sleufsilo.
Rood vlak G: plangebied 2. Bouw nieuwe kippenstal.

Figuur 2. Foto's planlocaties

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een uitgebreide quickscan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Flora- en faunawet. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing ad artikel 75. Hoofdstuk 2 t/m 6.

1.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

In de quickscan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op de nabijgelegen NNN-gebieden (voorheen EHS).

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De quickscan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een uitgebreide natuurtoets te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (soortbescherming) / Wet Natuurbescherming.
2. Zijn er mogelijke effecten op de NNN-gebieden in de directe omgeving.

2 Soortbescherming

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat schadelijke effecten op beschermde soorten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan: het “*nee, tenzij*”-principe. Onder bepaalde voorwaarden kan een ontheffing worden verkregen ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op grond van artikel 75, lid 4 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

2.2 Verbodsbepalingen

De algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn opgenomen in artikelen 8 t/m 13. In bijlage 1 zijn de algemene verbodsbepalingen opgenomen.

2.3 Beschermingsregimes

Volgens de AMVB Artikel 75 Flora- en faunawet zijn er 3 beschermingsregimes (zie bijlage 1 en 2). Dit zijn respectievelijk:

- **Algemene soorten** zijn opgenomen in tabel 1. Bij schade aan deze soorten geldt in bepaalde gevallen (bijv. bij activiteiten die te kwalificeren zijn als ruimtelijke inrichting en ontwikkeling) vrijstelling van ontheffing van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.
- **Overige soorten** zijn opgenomen in tabel 2 en hebben een strengere bescherming.
- **Streng beschermde soorten** zijn opgenomen in tabel 3. Dit zijn soorten van communautair belang door opname in bijlage IV van de habitatrichtlijn of apart zijn vermeld in de AMvB artikel 75.
- **Vogels** hebben een eigen categorie.

In bijlage 2 staat ook het aangepaste beoordelingskader voor ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.

2.4 Zorgplicht

2.4.1 Artikel 2 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dienen dieren en planten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te worden verplaatst, teneinde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

Voor wat betreft beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de AMvB artikel 75 is bij verplaatsen van planten of dieren altijd ontheffing nodig voor artikelen 9 en 13 van de Flora- en faunawet.

2.4.2 Artikel 10 Flora- en faunawet

Indien wordt gehandeld overeenkomstig de zorgplicht, dan is van opzettelijk verontrusten van beschermde soorten (zoals bepaald in artikel 10) geen sprake. Een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 10 is dan niet aan de orde.

2.5 Wet Natuurbescherming

Naar verwachting treedt op 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking. Deze wet vervangt de huidige Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998.

Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes in:

2.5.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). Nog niet duidelijk is of er weer een lijst met jaarrond beschermde vogelnesten komt en/of dat de huidige lijst blijft gelden. Hieronder wordt voorlopig de oude lijst nog weergegeven.

2.5.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoring strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Mogelijk zijn de in de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn genoemde vogels strikter beschermd dan soorten die van nature in Nederland voorkomen en niet in deze bijlagen staan. Grotendeels betreffen het in Nederland zeldzame en doortrekkende soorten of dwaalgasten. Een aantal soorten zoals bijvoorbeeld de pimpelmees zijn algemeen in Nederland.

2.5.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten (vergelijkbaar met de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet). Deze kan echter per provincie (gaan) verschillen.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksofzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Flora- en faunawet beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de Natuurbeschermingswet is in hoofdstuk 6 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze quickscan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog, die ook het veldbezoek heeft uitgevoerd [REDACTED] van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie uitdraai in Bijlage 3).
- Waarneming.nl.
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 22 juli 2016
Tijdstip: 09.20 – 9.45 uur
Weersbeeld: bewolkt, dreigende lucht.
Temperatuur: 21° Celsius.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

Figuur 3. De Geelgors is een redelijke algemene soort op het Groningse platteland.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) / Quickscanhulp.nl

In de omgeving van het plangebied (0-1 km) zijn 14 'jaarrond' beschermde vogelsoorten geregistreerd. Het betreft de Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote Gele Kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Wespandief en Zwarte Wouw.

Zowel onder de Flora- en faunawet, als onder de Wet Natuurbescherming zijn vaste rust en verblijfplaatsen en nesten van deze soorten jaarrond beschermd.

www.waarnemingen.nl

Het plangebied ligt in telgebieden 'Veenhuizen (Gr.)' en 'Onstwedde - Oude Fiode' (figuur 4). In deze telgebieden zijn ter plaatse in het totaal 87 vogelsoorten waargenomen. Het betreft voor een deel broedvogels.

Figuur 4. Waarneming.nl - telgebieden 'Veenhuizen (Gr.)' en 'Onstwedde - Oude Fiode'. Bij de rode pijl liggen de plangebieden.

Tabel 1. Waargenomen beschermde vogelsoorten in de periode 2000-heden in de telgebieden op basis van waarneming.nl. Achter de soort is een inschatting gegeven van de kans dat de soort ook binnen het onderzoeksgebied (figuur 1) als broedvogel voor kan komen. (- = niet; +/- waarschijnlijk niet; + = mogelijk wel; ++ = zeker wel)

Vogelsoort	Inschatting	Vogelsoort	Inschatting	Vogelsoort	Inschatting
Aalscholver	-	Grote Canadese Gans	-	Rietgors	-
Appelvink	-	Grote Lijster	-	Ringmus	+/-
Beflijster	-	Grote Zilverreiger	-	Roek	-
Blauwborst	-	Heggenmus	+/-	Roodborst	+
Blauwe Kiekendief	-	Holenduif	+/-	Scholekster	+/-
Blauwe Reiger	-	Houtduif	+/-	Sperwer	-
Boerenwaluw	+	Huisbus	++	Spreeuw	+
Boomklever	-	Huiswaluw	-	Staartmees	-
Boomkruiper	-	IJsvogel	-	Stormmeeuw	-
Boomvalk	-	Kauw	+/-	Tjiftjaf	+
Bosrietzanger	-	Keep	-	Toendrarietgans	-
Braamsluiper	-	Kleine Bonte Specht	-	Torenvalk	-
Bruine Kiekendief	-	Kleine Karekiet	-	Tuinfluit	-
Buizerd	-	Kleine Mantelmeeuw	-	Turkse Tortel	+/-
Draaihals	-	Kleine Rietgans	-	Veldleeuwerik	+/-
Ekster	+/-	Kleine Zwaan	-	Vink	+/-
Fitis	-	Knobbelzwaan	-	Visarend	-
Gaai	+/-	Koekoek	-	Waterpieper	-
Geelgors	+/-	Kokmeeuw	-	Watersnip	-
Gekraagde Roodstaart	-	Kolgans	-	Wilde Eend	+/-
Gele Kwikstaart	+/-	Koolmees	+	Wilde Zwaan	-
Gierzwaluw	-	Koperwiek	-	Winterkoning	+/-
Goudplevier	-	Kraanvogel	-	Witgat	-
Goudvink	-	Kramsvogel	-	Witte Kwikstaart	+
Grasmus	-	Kwartel	-	Zanglijster	+/-
Graspieper	+/-	Merel	+	Zilvermeeuw	-
Grauwe Kiekendief	-	Patrijs	-	Zwarte Kraai	-
Groenling	+	Pimpelmees	+	Zwarte Roodstaart	-
Grote Bonte Specht	-	Putter	-	Zwartkop	+/-

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

In het onderzoeksgebied en de directe omgeving zijn enkele vogelsoorten waargenomen (tabel 2).

Tabel 2. Waargenomen soorten tijdens veldbezoeken

Datum	Soort	Aantal	Locatie
21-07-2016	Huisbus	Ca. 30	Bij het oude woonhuis, de silo en de open werktuigenschuur.
	Gaai	1	Pagediep
	Houtduif	1	Bosje ten zuiden onderzoeksgebied
	Geelgors	1	Roepend/zingend langs de weg Veehuizen
	Witte kwikstaart	1	Op dak kippenstal

De waarnemingen zijn allen ingevoerd op de website waarneming.nl (inclusief de waarnemingen net buiten het onderzoeksgebied).

Ten aanzien van de jaarrond beschermde soorten welke in het gebied voorkomen Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote Gele Kwikstaart, Havik, Kerkuil, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Wespendif en Zwarte Wouw geldt dat voor geen van deze soorten het plangebied geschikt is als broedgebied. Dit kon op voorhand worden uitgesloten, omdat er gebouwd wordt op akkerbouwgrond en er ook bij de voedersilo geen broedgelegenheid is voor deze soorten.

Voor de Huismus is de locatie tijdens het veldbezoek nader onderzocht op eventueel verlies van leefgebied.

Figuur 5. Detailopnamen.

Huismus

De Huismus is niet in één van de twee plangebieden gezien. De silo zou wanneer deze in gebruik is wel in trek kunnen zijn bij Huismussen, maar de silo is in de huidige, zeer schone, staat niet aantrekkelijk voor deze soort. Er gaan met zekerheid geen broedplaatsen verloren en het areaal aan geschikt leefgebied blijft ruim voldoende. Effecten op Huismussen zijn uitgesloten.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) / Quickscanhulp.nl

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdierverseniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis*
- Ruige dwergvleermuis*
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger*
- Tweekleurige vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis*
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis*

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) zijn geen vleermuissoorten geregistreerd.

In de straal van 1-5 kilometer van het plangebied zijn nog wel 5 vleermuissoorten waargenomen. Deze zijn met één asterisk aangegeven. De beschermde status van de vleermuizen veranderd onder de Wet Natuurbescherming niet.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement. Er staan geen gebouwen of bomen in de plangebieden. Er zijn dus geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig. De aanleg van een nieuwe stal zal geen effect hebben op vliegroutes, omdat er geen lijnvormige structuren worden doorsneden. Het nieuwe landschapsplan en de aanleg van een nieuwe sloot heeft mogelijk zelfs een positief effect. Negatieve effecten op vleermuizen worden derhalve niet verwacht.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) / Quickscanhulp.nl

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) zijn vijf beschermde zoogdiersoorten (niet zijnde vleermuizen) geregistreerd.

Tabel 3. Data NDFP

Soort	Bescherming Ffw	Wet Natuurbescherming
Steenmarter	tabel II	cluster Nederlands beschermd
Waterspitsmuis	tabel III	cluster Nederlands beschermd

www.waarneming.nl

Er zijn 7 waarnemingen van grondgebonden soorten zoogdieren in de telgebieden.

Tabel 4. Data waarneming.nl

Soort	Bescherming Ffw	Wet Natuurbescherming
Steenmarter	tabel II	cluster Nederlands beschermd
Ree	tabel I	cluster Nederlands beschermd
Haas	tabel I	cluster Nederlands beschermd
Hermelijn	tabel I	cluster Nederlands beschermd
Bunzing	tabel I	cluster Nederlands beschermd
Mol	tabel I	onbeschermd
Konijn	tabel I	cluster Nederlands beschermd

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens de veldbezoeken zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Wel is de aanwezigheid van de Mol, middels sporen, vastgesteld. Er zijn verder ook geen sporen van zoogdieren gevonden in het onderzoeksgebied. Het terrein is wel 'geschikt' voor kleine zoogdieren, zoals de Konijn, Haas, Egel, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc.

Steenmarter: Het bietenperceel en de sleufsilos zijn niet geschikt als leefgebied voor de Steenmarter.

Waterspitsmuis: De Waterspitsmuis komt vooral voor in sloten met ruige begroeide oevers met een rijke kruidenvariatie. In de beide plangebieden liggen geen sloten. Het graven van een nieuwe sloot, ten zuiden van de nieuwe kippenstal heeft mogelijk een positief effect op deze soort.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) / Quickscanhulp.nl

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) is één beschermde soort aangetroffen.

Tabel 5. Data NDFF

Soort	Bescherming Ffw	Wet Natuurbescherming
Kleine modderkruiper	tabel II	onbeschermd

www.waarneming.nl

Er zijn geen waarnemingen van soorten vissen, amfibieën of reptielen in de telgebieden.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er is nog geen geschikt leefgebied voor amfibieën, vissen en reptielen aanwezig in de plangebieden. Het graven van een nieuwe sloot, ten zuiden van de nieuwe kippenstal heeft mogelijk een positief effect op deze soortgroepen.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) is 1 beschermde soort aangetroffen.

Tabel 6. Data NDFF

Soort	Bescherming Ffw	Wet Natuurbescherming
Groene glazenmaker	tabel III	HR IV + Bern

www.waarneming.nl

Er zijn 24 waarnemingen van verschillende soorten dagvlinders of libellen in de telgebieden.

Tabel 7. Data waarneming.nl

Soort	Bescherming Ffw	Wet Natuurbescherming
Zwartsprietdikkopje	onbeschermd	onbeschermd
Dagpauwoog	onbeschermd	onbeschermd
Kleine vos	onbeschermd	onbeschermd
Landkaartje	onbeschermd	onbeschermd
Oranje zandoogje	onbeschermd	onbeschermd
Atalanta	onbeschermd	onbeschermd
Weidebeekjuffer	onbeschermd	onbeschermd
Gewone pantserjuffer	onbeschermd	onbeschermd
Houtpantserjuffer	onbeschermd	onbeschermd
Variabele waterjuffer	onbeschermd	onbeschermd
Watersnuffel	onbeschermd	onbeschermd
Kleine roodoogjuffer	onbeschermd	onbeschermd
Grote roodoogjuffer	onbeschermd	onbeschermd
Azuurwaterjuffer	onbeschermd	onbeschermd
Lantaarntje	onbeschermd	onbeschermd
Bruine glazenmaker	onbeschermd	onbeschermd
Paardenbijter	onbeschermd	onbeschermd
Groene glazenmaker	tabel III	HR IV + Bern
Grote keizerlibel	onbeschermd	onbeschermd
Metaalglanslibel	onbeschermd	onbeschermd
Zwarte heidelibel	onbeschermd	onbeschermd
Bloedrode heidelibel	onbeschermd	onbeschermd
Bruinrode heidelibel	onbeschermd	onbeschermd
Platbuik	onbeschermd	onbeschermd

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Tijdens het veldbezoek zijn er geen vlinders, libellen of juffers aangetroffen in de plangebieden. Het bietenveld en de sleufsilo is ook geen optimaal leefgebied voor deze soortgroepen.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) / Quickscanhulp.nl

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) is de volgende 2 beschermde soorten aangetroffen.

Tabel 8. Data NDFF

Soort	Bescherming Ffw	Wet Natuurbescherming
Ronde zonnedaauw	tabel II	onbeschermd
Steenanjer	tabel II	onbeschermd

Waarneming.nl

In het totaal zijn slechts 2 soorten planten in de telgebieden geregistreerd.

Tabel 9. Data waarneming.nl

Soort	Bescherming Ffw	Wet Natuurbescherming
Krabbescheer	onbeschermd	onbeschermd
Rietorchis	tabel II	onbeschermd

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Het betreft akkerbouwgrond, waar thans bieten op staan. De silo is van beton. Beschermde planten kunnen met zekerheid op voorhand uitgesloten worden.

5 Beoordeling Flora- en faunawet

5.1 Vogels

Er zijn geen effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten te verwachten. Derhalve hoeft alleen nog maar gekeken te worden naar effecten op broedvogels in het broedseizoen. Broedvogels kunnen met name verwacht worden op het akkerbouwperceel en in de directe omgeving van de plangebieden. Derhalve dient het voorzorgsbeginsel in acht genomen te worden.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om de bouwwerkzaamheden voor het broedseizoen (15 maart - 15 juli) te starten of te beginnen na 15 juli.

5.2 Overige soorten

Voor de overige soorten flora en fauna geldt ook dat er geen ontheffing noodzakelijk is. Tijdens de bouw moet rekening gehouden worden met deze soorten, zodat deze zo min mogelijk verstoord worden. (voorzorgsbeginsel).

6 Natuurnetwerk Nederland

Vergroten en ontwikkelen van natuurgebieden

Planten en dieren hebben ruimte nodig. Ruimte om te leven en zich voort te planten. We hebben in Nederland veel natuurgebieden, maar deze liggen verspreid over het hele land. Planten en dieren kunnen een ander natuurgebied moeilijk of niet bereiken, waardoor het gevaar bestaat dat ze uitsterven en onze natuurgebieden hun unieke karakter verliezen. De oplossing: natuurgebieden vergroten en met elkaar verbinden zodat dieren en planten de ruimte krijgen die ze nodig hebben. Deze 'ruggengraat' van de natuur noemt men het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur).

Natuurgebieden met elkaar verbinden

In het Natuurnetwerk Nederland verbindt men bestaande natuur met nieuwe, nog te ontwikkelen natuurgebieden. De gebieden die de schakel zijn tussen natuurgebieden, noemen we ecologische verbindingzones of robuuste verbindingen. Kenmerk is dat ze breed genoeg moeten zijn zodat dieren makkelijk van het ene naar het andere gebied kunnen gaan.

In figuur 6 is een kaart opgenomen van de ligging van het onderzoeksgebied t.o.v. ecologische verbindingzones of robuuste verbindingen.

Figuur 6. Overzicht van onderzoeksgebied (rode vlak) ten opzichte van de ligging NNN-gebied (groen). (Bron: site Provincie Groningen).

7 Conclusies

7.1 Conclusie Flora- en faunawet

Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen en de aanbevelingen uit tabel 10 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op vogels voorkomen worden en is er voor vogels geen ontheffing art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Er is ook voor de overige natuurwaarden geen ontheffing art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk.

In tabel 10 zijn de effecten samengevat. Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (Gemeente Stadskanaal) te laten bevestigen.

Het is ook raadzaam, maar geen wettelijke verplichting, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan het RVO. In dit geval is de noodzaak minder groot omdat er geen bijzondere mitigerende maatregelen in het rapport zijn voorgeschreven. RVO (voorheen Dienst Regelingen) schrijft hierover zelf: *"Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet door voordat u begint met uw project uw mitigerende maatregelen aan Dienst Regelingen (lees thans RVO) voor te leggen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Als u deze veilig stelt door vooraf mitigerende maatregelen te treffen, heeft u mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat uw maatregelen voldoende zijn, laat u ze vóóraf beoordelen door Dienst Regelingen. Met dit besluit kunt u aantonen dat u zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft u bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen uw project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet."* Dit is dus niet een ontheffingaanvraag.

Tabel 10. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	FF-ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits..	Nee, mits	Nee	Het bouwrijp maken van de plangebieden moet buiten het broedseizoen plaatsvinden. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart – 15 juli.
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	-
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	-
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	-
Reptielen		Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	-
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	-
Vaatplanten		Nee	nee	nee	-

7.2 Conclusie Natuurnetwerk Nederland

Er zijn geen effecten op Natuurnetwerk Nederland te verwachten.

7.3 Wet Natuurbescherming (waarschijnlijk vanaf 1-1-2017)

In deze quickscan is getoetst aan de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Beide wetten zullen naar verwachting op 1 januari 2017 opgaan in de Wet Natuurbescherming. Met name voor de Flora- en faunawet zijn er wijzigingen in de soorten die nu en straks beschermd zijn.

Een overzicht van de beschermde soorten onder de Wet Natuurbescherming staat op de website:
<http://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>

Wanneer we deze lijst raadplegen, dan zien we dat er geen nieuwe beschermde soorten bij zijn gekomen, die ook in het plangebied voorkomen. De wet kent ook de zorgplicht die ook al in de Flora- en faunawet stond.

De conclusie t.a.v. van de vigerende wetten, blijft daarmee overeind en nader onderzoek is onder de Wet Natuurbescherming niet noodzakelijk.

8 Bronnen

8.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Douma, M. C.P.M. Zoon & A.D. Bode, 2011. De Zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 201, Uitgeverij Profiel, Bedum.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

8.2 Geraadpleegde websites

• www.rijksoverheid.nl &	[natuurwetgeving / soortbescherming &
• www.provinciegroningen.nl	[kaart NNN]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.telmee.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (Artikel 8 t/m 13)

(Wetstekst geldende op 30 oktober 2011)

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 12a

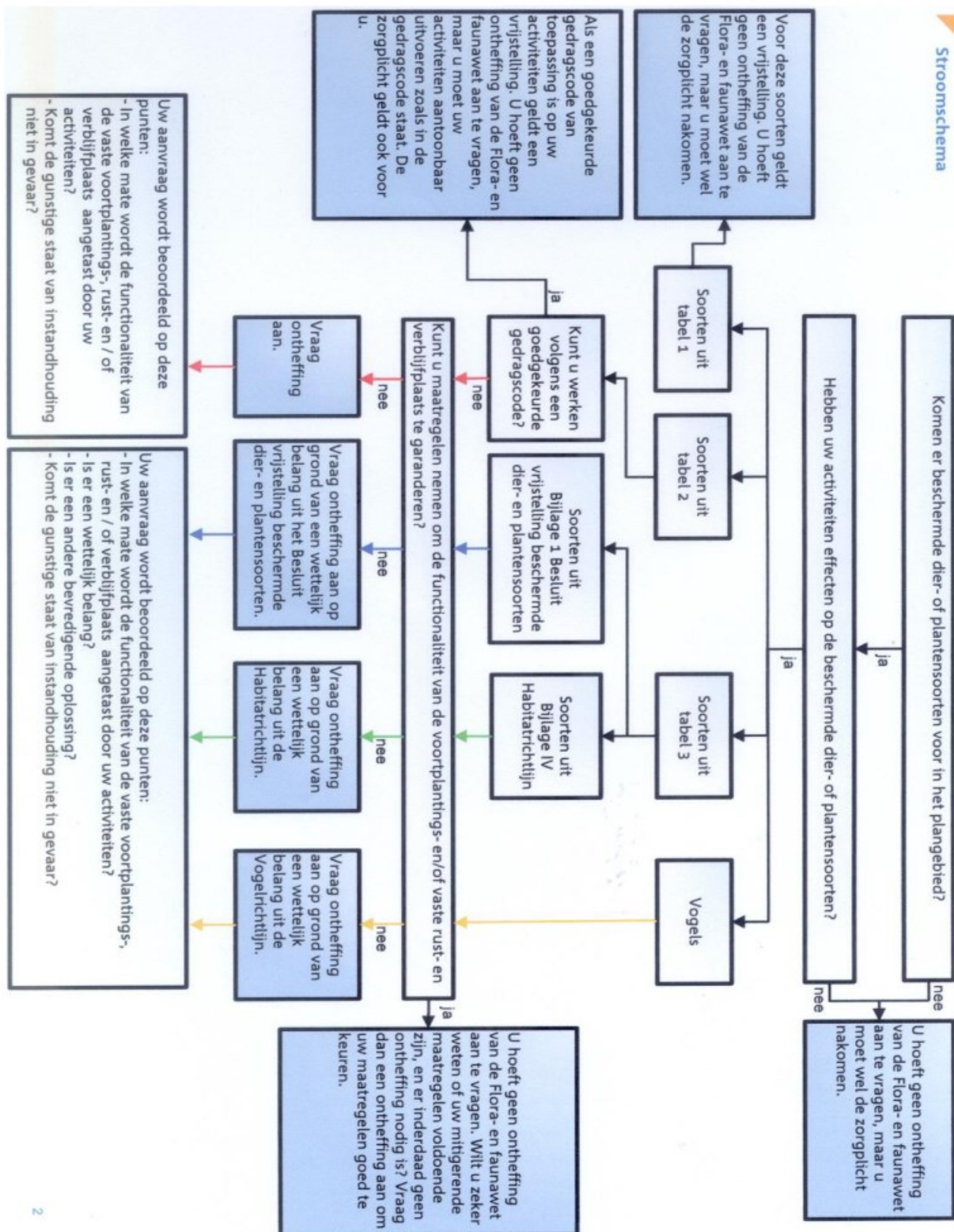
(niet opgenomen betreft zeezoogdieren).

Artikel 13

1. Het is verboden:
  - a. planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort, of
  - b. [Dit onderdeel is nog niet in werking getreden.] te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.
2. [Dit lid is nog niet in werking getreden.]
3. [Dit lid is nog niet in werking getreden.]
4. Met uitzondering van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, gelden de in het eerste lid bedoelde verboden noch ten aanzien van planten of producten van planten, noch ten aanzien van dieren of eieren, nesten of producten van dieren behorende tot een beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde uitheemse diersoort, die is aangewezen om redenen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, indien kan worden aangetoond dat zij:
  - a. overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde in Nederland zijn gebracht of
  - b. overeenkomstig de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten zijn verworven voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel.

BIJLAGE 2 Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet

Twee mogelijkheden bij ruimtelijke ingrepen

1. Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Laat uw voorgenomen mitigerende maatregelen beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt. U mag uw werkzaamheden dus gaan uitvoeren.
2. Zijn mitigerende maatregelen niet mogelijk? Dan volgt een volledige beoordeling voor ontheffing.

Mogelijkheid 1: mitigerende maatregelen

Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet door voordat u begint met uw project uw mitigerende maatregelen aan Dienst Regelingen voor te leggen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfsplaatsen van de soort. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Als u deze veilig stelt door vooraf mitigerende maatregelen te treffen, heeft u mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat uw maatregelen voldoende zijn, laat u ze vóóraf beoordelen door Dienst Regelingen. Met dit besluit kunt u aantonen dat u zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft u bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen uw project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Mitigatie en compensatie

Mitigerende maatregelen zijn gericht op het voorkomen van de negatieve gevolgen van een activiteit. Dit moet gebeuren binnen het plangebied en voor de soorten die daar voorkomen. Van belang is dat wordt voorkomen dat de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfsplaatsen wordt aangetast.

Als compenserende maatregelen getroffen moeten worden houdt dit per definitie in dat de functionaliteit van de vaste rust- de verblijfsplaats niet behouden kan blijven. Er is namelijk pas een noodzaak tot compensatie,

als leefgebiedfuncties (tijdelijk) onherstelbaar beschadigd of vernield zijn.

Compensatie kan plaatsvinden binnen of buiten het plangebied om een andere (deel)populatie te versterken. De gunstigste staat van instandhouding van de soort als geheel komt dan niet in het geding. Let wel op dat deze staat van instandhouding beoordeeld moet worden op landelijk of regionaal niveau. Dit hangt samen met de mate van bescherming van de soort. De gunstige staat van instandhouding van soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet lokaal beoordeeld worden. Voor de overige soorten is de landelijke populatie van belang.

Werkwijze mitigerende maatregelen

Dienst Regelingen beoordeelt of uw maatregelen voldoende zijn en of er inderdaad geen ontheffing nodig is. U doet dit door ontheffing aan te vragen. Dan krijgt u een besluit waarin staat dat u geen ontheffing nodig heeft, omdat uw maatregelen zijn goedgekeurd. Met uw maatregelen voorkomt u namelijk overtreding van de Flora- en faunawet. Tegen dit besluit is bezwaar en beroep mogelijk.

Uiteraard is het noodzakelijk dat u uw maatregelen ook daadwerkelijk uitvoert. Doet u dat niet, dan is er een grote kans dat u alsnog een ontheffing nodig heeft of dat er handhavend wordt opgetreden. Als er voor uw project vervolgens voor vogels en Tabel 3-soorten geen wettelijk belang is, loopt u het risico dat u uw werkzaamheden niet mag uitvoeren.

Vangen en verplaatsen van soorten

Als u voor het uitvoeren van uw mitigerende maatregelen dieren moet vangen en verplaatsen is dat geen overtreding van de artikelen 9 en 13 lid 1 van de Flora- en faunawet. U heeft daarvoor geen ontheffing nodig. Het is namelijk niet uw bedoeling de dieren (definitief) aan de natuur te onttrekken. Het is toegestaan om soorten te verplaatsen uit de directe gevarenszone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Dit moet gebeuren binnen de daarvoor benodigde tijd. Voorwaarde is dat u de soorten in één keer verplaatst, zonder onnodig oponthoud. Dit geldt voor alle beschermde soorten, maar uitdrukkelijk niet voor vleermuizen, muizen en vogels. Dit houdt verband met de stressgevoeligheid van deze dieren. Bij het vangen kunnen ze makkelijk door stress overlijden. De zorgplicht van artikel 2 van de Flora- en faunawet blijft natuurlijk wel van toepassing. Het vangen en verplaatsen moet dan ook gebeuren buiten de kwetsbare perioden van de betreffende soort. Dit alles geldt ook voor het verplaatsen van planten. Voor het tijdelijk ergens anders onderbrengen van dieren of planten heeft u wel ontheffing nodig, omdat de soorten dan niet direct worden vrijgelaten in de omgeving.

Betrek een deskundige

Bij het vangen en verplaatsen van een soort moet u een deskundige betrekken. Deze kan bepalen wat de juiste periode is om de soort te verplaatsen. De deskundige bepaalt ook de afstand waarbinnen de soort nog veilig kan worden verplaatst en ook hoe dit moet gebeuren.

Gevolgen voor het natuurwaardenonderzoek

Wilt u goedkeuring krijgen van uw mitigerende maatregelen, dan moet u in een natuurwaardenonderzoek de volgende punten aantonen.

- Welke beschermde soorten leven er in het plangebied?
- Wat is de functie van het gebied voor de soort? Bijvoorbeeld: foerageergebied, migratieroute, voortplantingsplaats of winterverblijf.
- In hoeverre wordt deze functionaliteit aangetast door de voorgenomen werkzaamheden?
- Zijn er alternatieven? Is er bijvoorbeeld een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen?
- Welke mitigerende maatregelen zijn uitgevoerd of worden genomen om de functionaliteit te behouden?

Het moet ecologisch onderbouwd zijn dat de maatregelen met een zekere grenzende waarschijnlijkheid zullen werken.

Beoordeling functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen

Onderstaande tien punten moet u gebruiken ter onderbouwing van de vraag of de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats behouden blijft door uw mitigerende maatregelen. Van belang is dat onder andere inzicht gegeven wordt in het netwerk van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen. Als dit niet gebeurt of niet kan, dan treedt het reguliere ontheffingstraject in werking.

1. De plek of het gebied wordt met een zekere mate van bestendigheid gebruikt. Er is geen sprake van incidenteel gebruik. Het moet dus gaan om een vaste rust- en verblijfplaats.
2. De plek of het gebied blijft voorzien in alles wat nodig is voor een specifiek individueel dier in dat gebied en voor alle exemplaren van de populatie ter plekke, om succesvol te rusten of voort te planten.
3. Er is op geen enkel moment, zelfs niet tijdelijk, een achteruitgang van de ecologische functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats. De diverse functies die een gebied heeft, moeten dus behouden blijven.
4. Door mitigerende maatregelen worden negatieve effecten uitgesloten. Dit kunnen negatieve effecten zijn op de kwaliteit, maar ook op de kwantiteit van de functies die het gebied vervult voor een soort.
5. Mitigerende maatregelen zijn preventieve maatregelen. Dat houdt dus in dat in voorkomende gevallen de mitigatie niet alleen aanwezig is, maar ook functioneert.
6. Mitigerende maatregelen moeten leiden tot verbetering of behoud van de ecologische functionaliteit van het gebied (kwantitatief en/of kwalitatief) voor de betreffende soort.
7. Het positieve effect van mitigatie geeft in evenredige mate ruimte voor de negatieve effecten van de ruimtelijke ingreep. De totale duurzame ecologische functionaliteit mag op geen enkel moment slechter worden dan de beginstand. Zowel de kwantiteit als de kwaliteit moeten behouden blijven of worden verbeterd.
8. Het succes van mitigerende maatregelen moet met een hoge mate van zekerheid vóóraf vaststaan. Dit wordt beoordeeld aan de hand van objectieve criteria en de eigenschappen en de specifieke ecologische waarden van het gebied.
9. De staat van instandhouding en de zeldzaamheid van een diersoort zijn van belang bij het treffen van mitigerende maatregelen. Hoe zeldzamer de soort, hoe hoger de graad van zekerheid van succes moet zijn.
10. De controle op het effect van de maatregelen is onderdeel van het ecologisch werkprotocol. Een ecologisch werkprotocol moet voorzien in toezicht op het uitvoeren van de mitigerende maatregelen. Zonder dit onderdeel garandeert het plan niet dat de functionaliteit van de beschermde plaatsen behouden blijft.

Kwantiteit en kwaliteit

Is het echt niet mogelijk om zoals bij punt 7 maatregelen te nemen die de kwaliteit en kwantiteit van de vaste rust- en verblijfplaats waarborgen? Dan bekijkt Dienst Regelingen per geval of andere door u voorgestelde maatregelen toereikend zijn om de functionaliteit te behouden.

Succes van mitigerende maatregelen

Het is van belang dat de mitigatie werkt vóórdat de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats of een daarvoor essentieel leefgebied wordt aangetast. In punt 8 staat dat dit wordt beoordeeld aan de hand van objectieve criteria en de eigenschappen en specifieke ecologische waarden van het gebied. Bij die criteria gaat het dan om bijvoorbeeld feitelijk onderzoek, wetenschappelijke kennis over de soort en positieve ervaringen uit het verleden met deze maatregelen in combinatie met deze soort.

Mogelijkheid 2: ontheffing

Kan de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort niet worden gegarandeerd door mitigerende maatregelen? Dan dient u een reguliere ontheffingsaanvraag in. Bij de beoordeling stellen wij in onderstaande volgorde deze vragen:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- Is er een wettelijk belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Dienst Regelingen beoordeelt vervolgens of het wettelijk belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en).

Tabel 2-soorten

Voor soorten uit Tabel 2 verloopt de beoordeling van de ontheffingsaanvraag als volgt. Tabel 2-soorten toetsen wij aan de gunstige staat van instandhouding. Een gedragscode kan ook uitkomst bieden voor Tabel 2-soorten. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit. Daarbij moet u kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat.

Vogels

Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b) *
- Veiligheid van het luchtverkeer (c)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)

Tabel 3-soorten

Bijlage 1-soorten

Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 kunt u ontheffing aanvragen op grond van alle belangen uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. In de praktijk komen bij Bijlage 1-soorten onderstaande vier belangen het meeste voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep.

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn

Voor Bijlage IV-soorten uit Tabel 3 geldt dat voor een ruimtelijke ingreep u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)

TABEL 1 - Beschermden soorten met een algemene vrijstelling

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Zoogdieren	veldmuis	Slakken
aardmuis	vos	wijngaardslak
bosmuis	wezel	Vaatplanten
dwergmuis	woelrat	aardaker
bunzing	Reptielen en amfibieën	akkerklokje
dwergpspitsmuis	bruine kikker	brede wespenorchis
egel	gewone pad	breed klokje
gewone bosspitsmuis	bastaardkikker	gewone dotterbloem
haas	kleine watersalamander	gewone vogelmelk
hermelijn	meerkikker	grasklokje
huisspitsmuis	Vissen	grote kaardenbol
konijn	paling (Europese aal)	kleine maagdenpalm
mol	Mieren	knikkende vogelmelk
ondergrondse woelmuis	behaarde rode bosmier	koningsvaren
ree	kale rode bosmier	slanke sleutelbloem
rosse woelmuis	stronkmier	zwanebloem
tweekleurige bosspitsmuis	zwartrugbosmier	

TABEL 2 - beschermde soorten met een lichte toets

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vaatplanten	Veenmosorchis	Groenlandse haai
Aangebrande orchis	Veldgentiaan	Grote koornaarvis
Aapjesorchis	Veldsalie	Grote zeenaald
Beenbreek	Vleeskleurige orchis	Harnasmannetje
Bergklokje	Vliegenorchis	Hondshaai
Bergnactorchis	Vogelnestje	IJslandse bandvis
Bijenorchis	Voorjaarsadonis	Kathaaai
Blaasvaren	Wantsenorchis	Kleine pieterman
Blauwe zeedistel	Waterdrieblad	Kleine roodbaars
Bleek bosvogeltje	Weideklokje	Kleine slakdolf
Bokkenorchis	Welriekende nactorchis	Kleine wormzeenaald
Bosorchis	Wilde gagel	Kleine zeenaald
Brede orchis	Wilde kievitsbloem	Kleine zilversmelt
Bruinrode wespenorchis	Wilde marjolein	Kleinoogrog
Daslook	Wit bosvogeltje	Kleurige grondel
Dennenorchis	Witte muggenorchis	Kliplipvis
Duitse gentiaan	Zinkviooltje	Koekoeksrog
Franjementiaan	Zomeradonis	Kristalgrondel
Geelgroene wespenorchis	Zomerklokje	Lichtend sprotje
Gele helmblom	Zwartsteel	Lozano's grondel
Gevlekte orchis	Dagvlinders	Maanvis
Groene nactorchis	Moerasparelmoervlinder	Makreelgeep
Groensteel	Vals heideblauwtje	Murray's zeedonderpad
Grote keverorchis	Kevers	Noorse grondel
Grote muggenorchis	Vliegend hert	Noorse meun
Gulden sleutelbloem	Kreeften	Ombervis
Harlekijn	Rivierkreeft	Paganelgrondel

Herfstschroeforchis	Zoetwatervissen	Parelvis
Herfsttijloos	Beekdonderpad	Pitvis
Hondskruid	Kleine modderkruiper	Rasterpitvis
Honingorchis	Marmergroundel	Reuzenhaai
Jeneverbes	Rivierdonderpad	Rode zeebrasem
Klein glaskruid	Amfibieën	Schorpioengrondel
Kleine keverorchis	Alpenwatersalamander	Schurftvis
Kleine zonnedauw	Reptielen	Sidderrog
Klokjesgentiaan	Levendbarende hagedis	Slakdolf
Kluwenklokje	Zeevissen	Slijmprik
Koraalwortel	Adderzeenaald	Snipvis
Kruisbladgentiaan	Baillon's lipvis	Spaanse makreel
Lange ereprijs	Blauwe haai	Spaanse zeebrasem
Lange zonnedauw	Blauwkeeltje	Sterrog
Mannetjesorchis	Blonde rog	Trekkervis
Maretak	Bokvis	Trompetterzeenaald
Moeraswespenorchis	Botervis	Vierdradige meun
Muurbloem	Braam	Vorskwab
Parnassia	Brakwatergrondel	Zee-engel
Pijlscheefkelk	Dikkopje	Zeepaardje
Poppenorchis	Dikrugtong	Zeestekelbaars
Prachtklokje	Driedradige meun	Zuignapvis
Purperorchis	Dwergbolk	Zwaardvis
Rapunzelklokje	Dwergbot	Zwarte grondel
Rechte driehoeksvaren	Engelse poon	Zwarte haai
Rietorchis	Evervis	Zwarte vis
Ronde zonnedauw	Franse tong	Zwartooglipvis
Rood bosvogeltje	Gaffelmakreel	Landzoogdieren
Ruig klokje	Gehoornde slijmvis	Damhert
Schubvaren	Gemarmerde sidderrog	Edelhert
Slanke gentiaan	Gestreepte bokvis	Eekhoorn
Soldaatje	Gestreepte lipvis	Grote bosmuis
Spaanse ruiter	Gestreepte poon	Steenmarter
Spindotterbloem	Gevlekte gladde haai	Wild zwijn
Steenanjer	Gevlekte griet	Zeezoogdieren
Steenbreekvaren	Gevlekte lipvis	Grijze zeehond
Stengelloze sleutelbloem	Gevlekte pitvis	Klapmuts
Stengelomvattend havikskruid	Glasgrondel	Ringelrob
Stijf hardgras	Golfrog	Walrus
Tongvaren	Goudharder	Zadelrob
Valkruid	Groene zeedonderpad	

TABEL 3 Bijlage I AmvB - beschermde soorten met een uitgebreide toets

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vaatplanten	Rouwmantel	Amfibieën
Groot zeegras	Tweekleurig hooibeestje	Heikikker
Dagvlinders	Veenbesparelmoervlinder	Vinpootsalamander
Bruin dikkopje	Veenhooibeestje	Reptielen
Dwergblauwtje	Veldparelmoervlinder	Adder
Dwergdikkopje	Woudparelmoervlinder	Ringslang
Groot geaderd witje	Zilvervlek	Landzoogdieren
Grote ijsvogelvlinder	Libellen	Das
Heideblauwtje	Gaffellibel	Eikelmuis
Iepenpage	Vissen	Waterspitsmuis
Kalkgraslanddikkopje	Beekprik	Vleermuizen
Keizersmantel	Bittervoorn	Watervleermuis
Klaverblauwtje	Gestippelde alver	Zeezoogdieren
Purperstreepparelmoervlinder	Grote modderkruiper	Gewone zeehond
Rode vuurvinder		

Tabel e Habitatrictlijn - beschermde soorten met uitgebreide toets

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vaatplanten	Amfibieën	Grote rosse vleermuis
Drijvende waterweegbree	Boomkikker	Ingekorven vleermuis
Groenknolorchis	Geelbuikvuurpad	Kleine dwergvleermuis
Kruipend moerasscherm	Kamsalamander	Kleine hoefijzerneus
Zomerschroeforchis	Knoflookpad	Laatvlieger
Dagvlinders	Muurhagedis	Meervleermuis
Apollovlinder	Poelkikker	Mopsvleermuis
Boszandoog	Rugstreepad	Noordse vleermuis
Donker pimperlblauwtje	Vroedmeesterpad	Noordse woelmuis
Grote vuurvinder	Vuursalamander	Rosse vleermuis
Pimperlblauwtje	Reptielen	Ruige dwergvleermuis
Tijmblauwtje	Dikkopschildpad	Tweekleurige vleermuis
Zilverstreephooibeestje	Gladde slang	Vale vleermuis
Nachtvlinders	Hazelworm	Zeezoogdieren
Teunisbloempijlstaart	Kemp's zeeschildpad	Bruinvis
Kevers	Lederschildpad	Bultrug
Brede geelrandwaterroofkever	Soepschildpad	Dwergpotvis
Gestreepte waterroofkever	Zandhagedis	Dwergvinvis
Heldenbok	Landzoogdieren	Gestreepte dolfin
Juchtleerkever	Bever	Gewone dolfin
Vermiljoenkever	Hamster	Gewone spitsdolfijn
Libellen	Hazelmuis	Gewone vinvis
Bronslibel	Lynx	Griend
Gevlekte witsnuitlibel	Otter	Grijze dolfin
Groene glazenmaker	Wilde kat	Hille
Noordse winterjuffer	Vleermuizen	Kleine zwaardwalvis
Oostelijke witsnuitlibel	Bechsteins vleermuis	Narwal
Sierlijke witsnuitlibel	Bosvleermuis	Noordse vinvis
Rivierrombout	Brandts vleermuis	Orca

Weekdieren

Bataafse stroommossel

Platte schijfhoren

Vissen

Elrits

Steur

Franjestaart

Gewone baardvleermuis

Gewone dwergvleermuis

Gewone grootoorvleermuis

Grijze grootoorvleermuis

Grote hoefijzerneus

Potvis

Spitsdolfijn van Gray

Tuimelaar

Witflankdolfijn

Witsnuitdolfijn

Witte dolfijn

Vogels**Categorieën:**

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
blauwe reiger	5	ruigpootuil	5
boerenwaluw	5	spreeuw	5
bonte vliegenvanger	5	tapuit	5
boomklever	5	torenvalk	5
boomkruiper	5	zeearend	5
bosuil	5	zwarte kraai	5
brilduiker	5	zwarte mees	5
draaihals	5	zwarte roodstaart	5
eidereend	5	zwarte specht	5
ekster	5	huismus	2
gekraagde roodstaart	5	kerkuil	3
glanskop	5	oehoe	3
grauwe vliegenvanger	5	ooievaar	3
groene specht	5	ransuil	4
grote bonte specht	5	roek	2
hop	5	slechtvalk	3
		sperwer	4
huiswaluw	5	steenuil	1
ijsvogel	5	wespendief	4
kleine bonte specht	5	zwarte wouw	4
kleine vliegenvanger	5	boomvalk	4
koolmees	5	buizerd	4
kortsnavelboomkruiper	5	gierzwaluw	2
oeverwaluw	5	grote gele kwikstaart	3

pimpelmees
Raaf

5
5

havik

4

BIJLAGE 3 Beknopte levering NDFF

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF.

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 21-07-2016 01:28:06'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2358333

Soort	Soortgroep	Bescherming	WNb*	Afstand
Ronde zonnedaauw	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	0 - 1 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	0 - 1 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	geen bescherming	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	Overig**	0 - 1 km
Groene glazenmaker	Libellen	tabel III	HR IV + Bern	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	Bern	0 - 1 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	Overig**	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	Overig**	1 - 5 km
Kleine zonnedaauw	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	geen bescherming	1 - 5 km
Rode eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	Overig**	1 - 5 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	tabel II	Overig**	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	HR IV + Bern	1 - 5 km
keizersmantel	Dagvlinders	tabel III	geen bescherming	1 - 5 km
Ringslang	Reptielen	tabel III	Overig**	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	HR IV + Bern	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	tabel III	Overig**	1 - 5 km
Gew. dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	HR IV + Bern	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	HR IV + Bern	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	HR IV + Bern	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	HR IV + Bern	1 - 5 km

* Wnb = toegevoegde kolom

** Overig = cluster Nederlands beschermd